

DAMON GALGUT
DOMUZLARIN
GÜZEL
ÇIĞLIKLARI

Türkçeleştiren:
Mert Doğruer

Deli

Damon Galgut

1963 yılında Güney Afrika'nın Pretoria kentinde doğdu. University of Cape Town'da drama eğitimi aldı. İlk romanı *A Sinless Season*'ı on yedi yaşında yazdı. Diğer kitapları arasında *Small Circle of Beings* (1988), *Domuzların Güzel Çığlıkları* (*The Beautiful Screaming of Pigs*, 1991), *İyi Doktor* (*The Good Doctor*, 2003) ve *Sahtekâr* (*The Impostor*, 2008) gibi eserler bulunuyor. Booker finalisti *İyi Doktor*, 2004'te Commonwealth Yazarları Ödülü'ne layık görüldü. *Yabancı Bir Odada* (*In a Strangers Room*, 2010) adlı romanı Booker Ödülü adayı oldu; *Vaat* (*The Promise*) adlı romanı ise 2021'de bu ödülü kazandı. Bugüne kadar yayımlanmış dokuz romanı ve pek çok oyunu bulunan Galgut hâlen Cape Town'da yaşıyor.

Delidolu Yayınları'ndan Çıkan Kitapları:

Vaat (roman)

Taşocağı (roman)

Domuzların Güzel Çığlıkları (roman)

Mert Doğruer

11 Aralık 1989'da Bursa'da doğdu. Bursa Anadolu Lisesinin ardından bir vakıf üniversitesinin uluslararası ilişkiler bölümünden mezun oldu. Daha sonra çeviri yapmaya başladı ve Damon Galgut, Philip K. Dick, Louis Sachar, Jim Thompson, Robert Louis Stevenson, Charlie Kaufman, Leonard Gardner, George Orwell, Ray Bradbury, Diana Gabaldon, Tim Marshall gibi yazarların eserlerini tercüme etti. Hâlen editörlük ve çevirmenlik yapıyor.

DOMUZLARIN GÜZEL ÇIĞLIKLARI

© 2023, Tudem Yayın Grubu
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 1991, Damon Galgut

İlk baskı 1995 yılında *The Beautiful Screaming of Pigs* adıyla Penguin Books South Africa (Pty) Ltd, gözden geçirilmiş baskı ise 2004 yılında İngiltere’de yine aynı adla Atlantic Books’un alt markası olan Grove Atlantic Ltd tarafından yapılmıştır.

Bu kitabın telif hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

YAZAR: Damon Galgut

TÜRKÇELEŞTİREN: Mert Doğruer

EDİTÖR: Ümit Mutlu

DÜZELTİ: Ayşegül Utku Günaydın

KAPAK TASARIMI: Khosro Aşhəri

GRAFİK UYGULAMA: Aslı Kurt

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.

Başkent Organize San. Bölgesi 22 Cad. No:6 Malhköy, Temelli/Ankara

Tel: 0312 284 18 14

Birinci Baskı: Ocak 2024 (2000 adet)

ISBN: 978-605-5060-25-1

Yayınevi sertifika no: 45041

Matbaa sertifika no: 48083

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. AŞ'nin tescilli markasıdır.

delidolu.com.tr

DAMON GALGUT

DOMUZLARIN
GÜZEL
ÇIĞLIKLARI

Deli

Sia ve Nigel'a

Kolay değil bu dünyada olmak
Savaşçı yıldızlarıyla, öfkeli adamlarıyla;
Güçtür geceyi delmesi
Zordur günü görmesi.
Fakat olmazsak dikkatli
Her anda, her bakıřta,
Karanlık da gelir dalgalarla
Kurutur kkmz istikbal.

Sofokles, *Ajaks*

YAZARIN NOTU

1991'de yayımlandığından beri içime dert oldu bu kitap. Dilin ritmi kulağıma hep ahenksiz geldi. Tekrar baskısının üstünden uzun yıllar geçmişti ama şimdi, bir kez daha baskıya girdiği için fırsattan istifade metni elden geçirdim.

Burada biraz tarihsel arka plandan bahsetmek de yerinde olacak. Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda Alman kolonisi olan Güneybatı Afrika, Güney Afrika mandası altına sokuldu. Daha sonra Güney Afrika bu ülkeyi Birleşmiş Milletler'e teslim etmeyi reddederek Güneybatı Afrika Halk Örgütü (SWAPO) ile uzun ve kanlı bir savaşa girdi. 1989'da Birleşmiş Milletler Geçiş Dönemi Destek Grubu'nun (UNTAG) geçici kontrolü altında, Güneybatı Afrika ilk serbest seçimlerini gerçekleştirdi.

B İ R

Garaj yolunda ilerledik. Farlar evi, garajı ve ön taraftaki sessiz, sabırlı silueti gözler önüne serdi.

“Hah, evet,” dedi annem. “İşte orada bizi bekliyor. Hep bekler zaten. Sfenks gibi.”

“Anne!” dedim.

Siluet bizi karşılamak için yaklaştı. Ufak tefekti, asık yüzlüydü ve üstünde daha önceki her ziyaretimden hatırladığım kirli önlük vardı. Buraya son gelişimin üstünden iki yıl geçmişti.

Önce benim yanıma geldi. “Patrick,” dedi, omuzlarımı kavrayarak.

“Merhaba *ouma*,”¹ dedim.

Sonra anneme gitti. Farların ışığı altında dikkatlice, hassas bir düşmanlık içinde sarıldılar. Kontak hâlâ açıktı.

Bana tavan arasında, eğimli çatının altındaki oda verilmişti. Küçük-lüğümden, yani annemin babamı hâlâ sevdiği dönemlerden beri, çiftlikte kaldığım uzun günler boyunca hep burada uyurdum.

Gerekmese de giysilerimi çantalardan çıkardım; ertesi gün buradan ayrılacaktık. Ama her nedense hem bu düzenli rutin hem de parmaklarımın kumaşa sürtünüşü beni rahatlatıyordu. Giysilerimi ayırıp çekmecelere koydum, çekmeceleri dikkatle kapadım. Sonra

1 Afrikanerce (*Afr.*) “büyükanne.” [Ç.N.]

yatağa oturdum, pencereden dışarıya, günün son ışıklarının solmakta olduğu yere baktım. Arkama dönüp de annemin kollarını kavuşturmuş, beni kapı ağzından izlediğini görünce hafif bir şok geçirdim. Orada ne süredir durduğunu bilmiyordum.

“Korkuttun beni,” dedim.

“Pardon. Burada olduğumu biliyorsun sanmıştım. Haplarını ister misin?”

“Yok, sağ ol.”

“Yemek hazır sayılır.”

“Geleceğim,” dedim. “Geliyorum şimdi.”

Ama annem gitmedi. Orada durup beni seyretti.

Yemek odasında oturduk, anneannem, annem ve ben. Yemeklerimizi sessizce yedik, demir kaşıklarımız tabaklara hızla girip çıktı ve ben hep aşağıya, masanın yüzeyine baktım. Ahşapta yanık izleri, sıyrıklar, lekeler vardı; koca bir hasar tarihçesi. Arduvaz zeminden yukarı doğru bir esinti gelmekteydi, sanki bizim varlığımıza evin varlığı da ekleniyordu.

Ouma masanın başında, kocası iki sene önce öldüğünden beri oturduğu yerde oturuyordu. Ne zaman bir şeye ihtiyaç duysa öne eğilir ve bileğini şöyle bir savurarak ağır, metal bir zil çalardı. Zilin şaşırtıcı bir zarafete sahip sesiyle çağrılan siyah kadın mutfaktan ya-lınayak geldi.

Annem onu ilk görüşünde, “Anna,” dedi, “nasılsın?”

Anna hafifçe eğilip utanarak gülümsedi ama yanıt vermedi. Anna’yı daha önceden hiç hatırlamıyordum ama hizmetçiler, anneannemin kaprislerine göre çiftlikte bir o işe bir ötekine bakardı, yani Anna da sahne arkasında bir yerlerde saklanmış olabilirdi. *Ouma* çalışanlarıyla dostane bağlar kurulmasını onaylamazdı ve şimdi, soğuk odaya hâkim derin sessizliğin ortasında –sadece Anna’nın yere sürten ayaklarının sesi duyuluyordu– neredeyse fark edilmeyecek biçimde kaşlarını çatmıştı.

Yemekten sonra arka verandaya geçtik. Yan yana dizilmiş üç ahşap sandalyeye oturup dağlara baktık. Ay tepedeydi ve onun ışığında yarasalar meyve bahçesinin üstünde uçuşup titreşiyordu.

“Ne zaman gidiyorsunuz? Bir gün daha kalmak istemez misiniz?”

“Yok, hayır,” dedi annem. “Sabah gitmemiz lazım, kahvaltıdan sonra. Programa uymalıyız.”

Ouma alaycı bir şaşkınlıkla, “Ya,” dedi. “*Program* demek...” Cıkcıklayıp bana döndü. “Baban aradı Patrick.”

Annem şüpheyle, “Howard burayı mı aradı?” diye sordu.

“Bu gece onu aramanı istiyor.”

“Aa, tamam,” dedim. “Olur. Tabii.”

“Güç gösterisi yapıyor,” dedi annem. “Beni sinir etmeye çalışıyor. Arama Patrick.”

Anna nasırlı, düztaban ayaklarıyla geldi, tepsiyile kahve getirdi.

“*Hoe voel jy* Patrick?”² dedi *ouma*.

“İyiyim,” dedim. “Çok daha iyiyim aslında.”

“*Heeltemal gesond?*”³

“Hayır,” dedim. “O uzun zaman alacak.”

Boğazından, anlayış da hoşnutsuzluk da belirtiyor olabilecek bir ses çıkardı ve kahvesini yudumladı. Annem bana yan yan baktı, sonra göz kırptı.

Annem, inanması güç olsa da burada, bu çiftlikte büyümüştü. Küçükken bile, buraya geldiğimde buna hep hayret etmiştim. Tozlu bozkırda dolaşmış, buraların annemi nasıl yetiştirebildiğini anlamaya çalışmışım. Annemin yüzünde, köklerinin kırsala dayandığına dair hiçbir iz yoktu. Beni yetiştirmiş olan o diğer kadından, eski hâlinden eser yoktu.

Telefonun yanında annemin eski bir fotoğrafı vardı –ufak boyutlu, sepya baskı bir fotoğraf– ve şimdi, ahizeyi elimde tutup operatöre

2 *Afr.* “Kendini nasıl hissediyorsun?” [Ç.N.]

3 *Afr.* “Tamamen iyileştin mi?” [Ç.N.]

bağlanmak için numarayı çevirirken bu fotoğrafı inceliyordum. Fotoğraftaki koyu elbiseli kız bir ağaç kümesinin önünde durmuştu, saçları atkuyruğu yapılmıştı, objektife tam da eksik ön dişini sergileyecek şekilde gülümsüyordu.

“Alo?”

“Cape Town,” dedim ve numarayı verdim. Isıklı bir duraklamanın ardından telefon çalmaya başladı. Babamın sesi gürdü. Suçlar bir tonda, “Howard,” dedi.

“Baba?”

Bir duraklama daha. “Patrick?”

“Evet?”

“Nasılsın?”

“İyi. İyiyim.”

“İlacını alıyor musun?”

“Evet. N’oldu?”

“Yo, bir şey yok. Nasıl olduğunu öğrenmek istedim, o kadar. Sorun oldu mu senin için?”

“Hayır.”

“Anneannen nasıl?”

Bunu hafiften oflayarak söyledi ve bu da her nedense beni rahatsız etti.

“İyi.”

“Ya annen?” Konuşmanın asıl nedeni buydu, ikimiz de farkındaydık. Bir süre önce boşanmış olmalarına rağmen, annem şehirden ayrıldığı zamanlarda babam hâlâ kaygı duyuyordu, annemin geri dönmeme ihtimaline karşı.

“O da iyi. Hepimiz iyiyiz. Baba, bir şey mi oldu?”

“Yok bir şey yahu, dedim ya. Bir sorayım dedim, o kadar. Babamın ben senin, müsaade yok mu?”

“Tabii,” dedim rahatça. Bazı yalanlar rahat söylenir.

“Yarın saat kaçta gidiyorsunuz?”

“Bilmem. Kahvaltıdan sonra dedi annem.”

“Peki. Windhoek’a kaçta varırsınız?”

“Hiçbir fikrim yok. Ararım seni vardığımızda.”

“Ara. Ve kendine iyi bak.”

Telefonu kapadığımda sessizlik kulağımda cızırdar gibi oldu. Tekrar arka verandaya çıktım. Annemle anneannem samimice birbirlerine sokulmuş, el ele tutuşmuş, fısıldaşıyorlardı. Ben gelince sesleri kesildi.

“Ben yatmaya gidiyorum,” dedim onlara.

“Ne istiyormuş? Beni sordu mu?”

“Hayır.”

İkisine de iyi geceler öpücüğü verdim –anneannemin yüzü sert ve serin, anneminki sıcak ve pürüzsüzdü– ve tavan arasına çıktım. Pencereden baktığımda ay büyütülmüş gibi göründü, dolunay evresine doğru şişmekteydi. Üstümü çıkardım, lambayı söndürdüm, yatağa girdim. Orada, ellerim başımın arkasında, evin seslerini dinleyerek uzun süre uzandım. Annemin aşağıdaki odaya çıktığını duydum; yatmaya hazırlanırken dişlerini fırçaladığını, söylendiğini duydum. Ardından sessizlik oldu. Belki yarım saat daha geçtikten sonra neden uykuya dalmadığımı fark ettim ve kalkıp haplarımı yuttum. Prothiaden, Valium. Biraz sonra mayıştım ve yan tarafıma döndüm.

İKİ

Windhoek'a, annemin sevgilisini ziyarete gidiyorduk. Annem onunla on sekiz ay önce, akademide ders verirken tanışmıştı. Adamın sadece yirmi altı yaşında ve isminin Godfrey olduğunu biliyordum. Bir de siyah olduğunu.

Bu son bilgi beni rahatsız etmiyordu. Hayatıma sinsice giren uyuşukluk sayesinde hiçbir hakikat bir daha canımı yakamazdı. Annem, babamdan ayrıldığından beri kendisini bundan çok daha tuhaf şeylere de kaptırmıştı. Cape Town'daki küçük evimizde onunla yaşarken erkeklerden daha garip meraklara şahitlik etmiştim. Bu yüzden, annem Windhoek'taki öğretmenlik işinden bir sevgilisi olduğu haberiyle döndüğünde, adamın derisinin rengi beni endişelendirmemişti.

Godfrey'yle telefonda birçok defa konuşmuştum. Annemi haftada iki kez, gece geç saatlerde arardı. Bu aramalarda, tuhafta ama, onun oğlu olduğumu asla ifade etmezdi; ben de onun annemle ilişkisinden hiç bahsetmezdim. Birbirimize asla isimlerimizle hitap etmesek de daima nazik olmaya özen gösterirdik. Godfrey'nin net, derin ve düzgün bir sesi vardı. Bazen gece yarısından sonra arardı. Anneme göre bu, onun annemi faka bastırmaya çalışma yoluydu. "Deli gibi kıskanç," demişti annem. Bazen, Godfrey'nin arayacağı saatlerde dışarı çıkar, bu kıskançlığı körüklerdi. Veya bazen telefonu bana açtırır, orada değilmiş gibi yapardı.

"Ellen'la konuşmak istiyorum."

“Üzgünüm, dışarıda.”

“Dışarıda nerede?”

“Bilmem. Emin değilim. Arkadaşlarıyla.”

“Ne zaman dönecek?”

“Gerçekten bilmiyorum.”

“Godfrey’nin aradığını söyle. *Godfrey*. Mesajı kesin ilet ona.”

“Söylerim.”

Sonra annem bana onun ses tonunu tarif ettirir, söylediklerini tüm ayrıntılarıyla tekrarlatırdı. Onun için bu oyunu oynamaktan mutlu olsam da Godfrey için, fena hâlde âşık bu genç adam için üzülürdüm. Annem ondan on yedi yaş büyüktü ve elbette ben Godfrey’den çok küçük değildim. Annem babamla daha yirmi yaşındayken evlenmiş, o zamanlar hâlâ tiyatro eğitimini sürdürüyormuş, babamsa işletmecilik diplomasını henüz almış. Alışılmadık bir çiftlermiş ama annem hamile kalmış, sonra olaylar gelişmiş. Annem o yılın sonunda tiyatro okulundan ayrılıp evli bir kadın olmuş.

Yıllarca birkaç oyunculuk işi yapmayı denese de asla hakiki bir kariyeri olmamış. Onun büyük rolü ev hanımlığı, annelik, yuva yapıcılık-mış. Kendisini babamın istediği şekle sokmaya başlamış. Babam onun bir Afrikaner⁴ köylüsü olmasından utanıyormuş, annem de o yüzden İngilizceyi aksansız konuşmayı öğrenmiş. Kozmopolit zevkler ve değerler edinmeyi görev bilmiş ve bunları sosyal yaşamının yeni zeminini oluşturan insanlardan, evlerden edinmiş. “Alelacele büyüyüverdim,” demişti bana bir defa, acı acı. Babam da bunun karşılığında para ve maddi avuntular sunmuş. Biz şık bir tarzda büyütüldük. Ben dünyaya abim Malcolm’dan üç yıl sonra gelmişim. Ve o zamanlar artık o eski, diğer kadından eser kalmamış: Elsa de Bruin ortadan kaybolmuş ve yerini Constantia’da⁵ bile doğmuş olabilecek Ellen Winter almış.

4 *Fel*. “Afrikalı.” Güney Afrika ve Namibya’da, kökleri Hollanda’ya dayanan, Felemenkçenin bir lehçesi olan Afrikanerceyi konuşan halk. [Ç.N.]

5 Cape Town’un varlıklı bir banliyösü. [Ç.N.]

O yıllarda annem fazla gülümsemezdi. Soğukkanlı, duygusuz, renksiz bir yüz; uzun kirpikli, büyük kara gözler hatırlıyorum. Bir de biraz fazla ince oldukları için duygusal görünemeyen dudaklarını, katı ağzını. Acımasız bir yüz olabilirdi bu ama annemin içinde hiçbir acımasızlık yoktu. Daha sonraları hissettiğini belirttiği –kaybettiği o eski yaşamı kaynaklı– derin hüznün bile hiçbir yerinden belli olmazdı. Ruh hâlleri de yüzü kadar dengeli ve ifadesizdi. Çok sessizdi annem. Oturma odasına girdiğim birçok sefer, babamla abim akşam gezintisi için dışarı çıkmışken annemi koltukta yalnız başına oturmuş, saatlerin evi bir çeşit müzik gibi dolduran tıkırtılarını dinler hâlde bulurdum.

Bu yalnız başına bekleme görüntüsünden rahatsız olur, “N’apıyorsun?” derdim.

“Oturuyorum,” diye yanıtlardı. “Sadece oturuyorum.”

Ağlayıp ağlamadığına bakardım ama yüzü hep dingin olurdu. Yine de sözlerin ötesinde bir yerlerde acısını sezebilirdim. Üstüne koşar, başımı ona toslar, onu bu donuk dalgınlığından zorla çıkarmaya çalışırdım. Bazen başarırdım da. Hafif bir gülüşle ayağa kalkar, “Git banyo yap. Bu akşam dışarıda yemeğe çıkacağız,” derdi. Ben de gidip hazırlanır, yarım saat sonra onunla alt katta buluşurdum, ikimiz de eski moda deyimle “flörtleşiyormuşuz” gibi düzgünce giyinirdik. Ve bu saf, garip yanılısama akşam boyunca sürerdi: Yarım saat içinde samimi bir masada karşılıklı oturmuş olurduk, garsonlar elimize menüler tutuştururdu, arka planda usul usul piyano çalınırdı.

Böyle zamanlarda annemle baş başa kalmaktan mutlu olurudum; abimle babam, yani onun ilgisine talip rakiplerim başka yerdeyken. Onun hayatındaki eksiklikleri, yoklukları telafi edebileceğime inanırdım. Masanın beyaz yüzeyinin üstünden dileklerimi fısıldardım, mumun alevi nefesimle titreşirdi. “Burada işimiz bitince,” derdim, “dondurma yemeye gidelim.”

O da sesini benim fantezimle işbirliği için heyecanla kısarak, “Peki,” diye fısıldadı, “kulahta, kocaman, beyaz bir dondurma.”

“Sonra da sinemaya gideriz.”

“Evet, sinemaya gideriz,” der ve yalnızca beni içeren derin düşüncelere dalardı. Sinema ve dondurma babamın aklına hiç gelmeyen şeylerdi; ben de bunları tam olarak o sebepten önerirdim. Sonra sahil şeridinde kol kola yürür, dondurmalarımızı dalgın bir suç ortaklığıyla yalardık. Annem de dondurma külahları gibi beyaz, uzun ve soğuktu.

Ben çok küçükken, bazen yatağında uyumama da izin verirdi. Bunlar olağanüstü gecelerdi: Yarı uyur yarı uyanık hâlde, çarşafın içine çadır gibi hapsolmuş hissederdim. Uykusunda bile zarif annem, bir kolu yana doğru açılmış, yanımda yatardı. Yatmadan önce serbest bıraktığı saçları yastığın üstünde dağılırdı: siyah bir örüntü, ayın pencereden içeri yansıttığı gölgelerden biri.

Bir defasında –yalnızca bir defa– uykusunda bağırdı. Acıyla dışarı çıkan uzun ve karmaşık bir iniltiydi: “Howard... Howie... Sen... *n’aptın?..*”

Bunun anlamı hâlâ çözülebilmemiş değil; annemin ay ışığıyla aydınlanan beyaz yüzünün altında gömülü bir sır bu.

Uyurken usul usul nefes alıp verirdi. Bazen fazla yumuşardı nefesleri: Bir defasında, gece uyandığında onun öldüğünü sanmıştım. Ona seslenmiş, terden yapış yapış ellerimle onu kavramış, sonra da o uyanıp beni kucaklayınca ağlamıştım. “Seni bıraktım sanıp korktun mu?” Cevap vermemiştim; bu evde Malcolm ve babamla yalnız kalmanın nasıl bir his olacağını ifade edecek sözleri bulamamıştım.

Büyüdükçe yatağı onunla paylaşmama izin vermemeye başlamıştı. “Artık çok büyüksün,” demişti. “Karanlıktan korkmuyorsun artık.” Beni ona iten asla karanlık olmamıştı aslında ama bir şey de dememişim. Zaten o günlerde annem de artık babamın yanında yatmıyordu ve alt kattaki boş odada duran yeni yatağı, tek kişilik

olduğu için fazla küçüktü. Ben de üst katta, kendi odamda uyumaya başladım ve etrafım bomboşken onun sıcaklığını sezdim.

Babam evdeyken, annemin şefkatine dair bütün izler yeraltına çekilirdi. Annem bana nazik, hatta resmî davranırdı. Bütün gece çalışma odasındaki deri koltuklardan birinde oturur, ellerini halı dokumakla, dikişle veya mektup yazmakla meşgul ederdi. Konuşunca da çok yumuşak bir tonda mırıldanırdı. Bana baş başayken eksiksizce ifade ettiği sevgisinin devam ettiğini böyle anlarda ancak ufak işaretlerle anlayabilirdim: masada parmaklarını sürtüşü veya televizyonun önünde bana doğru attığı bir bakışı...

Bu sahneleri şimdi hatırladığımda bir çeşit boşluk hissediyorum. Hâlbuki hayatlarımız dolu doluydu. Maddesel anlamda doluydu; nesnelere, süslerle, oyalanma imkânlarıyla... Kendi odam vardı, kendi banyom vardı. Evimiz üç katlıydı, tamamen halı kaplıydı, duvarlarda pahalı tablolar asılıydı ve her masanın üstü, tamamı hakiki porselen veya gümüşlerle bezeliydi. Babam olacak kültürlü öküz, alışveriş yapmaktan hiç keyif almasa da ne alacağını bilirdi; şifreli zenginlik ve soyluluk mesajları verirdi. “Güney Afrika’dan mükemmel bir replika alacağıma,” derdi, “hakiki olanı almaya Hindistan’a bile giderim.” Mal varlığı, yüksek ama kırılğan itibarına destek oluyordu.

Sofistikeliğinin reklamını yapmaya ihtiyacı vardı, çünkü bu sofistikelik tamamen sahteydi. Onun asıl sevdası avcılıktı. Alt kat duvarları hayvan kafalarıyla kaplıydı. Her birini babam öldürmüştü ve bunu ziyaretçilere tabanca tüfek koleksiyonunu sergilerken gururla söylerdi. Silahlarla uğraşmaktan, onları parçalarına ayırıp temizlemekten asla bıkmazdı, elleri ise bu sert metallerin üstüneyken bize karşı hiç olmadıkları kadar sevgi dolu olurdu. “Bununla,” derdi şöminenin üstündeki afrikaceylanı kafasını işaret ederek, “şunu öldürdüm.” “Bununla da şunu hallettim.” Kapının yanındaki antilop. “Bu küçük bebek de şunu indirdi.” Tüyleri parlayan afrikadomuzu.

Aralarında en gurur duyduğu avıysa holdeki leopardı. Ahşap bir kaideye, bütünüyle korunmuş ve hırlarcasına dişlerini çıkarmış şekilde dururdu.

Çocukluğumda leopar beni hem dehşete düşürür hem de büyülerdi. Yerdeki serin karoların üstünde saatlerce uzanır, leoparın boğazındaki karanlığa bakmaya çalışırdım. Babamın leopar saldırırken bir dizinin üstüne çökmüş, sabit durduğunu hayal ederdim. Tabii sonradan, o an yanında bulunan Malcolm'dan olayın hiç de öyle olmadığını öğrenmek müthiş hayal kırıklığı yaratmıştı. “Land Rover’la altı kilometre kovaladık hayvanı,” demişti Malcolm. “Yaralıydı, düzgün koşamıyordu. Kaçmaya çalışırken bir ağacın gövdesine girdi, babam da onu orada vurdu. Hayvan dışarı bile çıkamadı.”

Yine de babam, tüm bu süs eşyalarına ve tablolara rağmen dış mekânlara ait gibi görünürdü. Şişman ve terli bir adamdı, kumral saçlarını kısa kestirirdi, bir de kenarları nikotin lekesiyle kaplı, düzgün bir bıyığı vardı. Kalbi sorunlu olsa da puro ve içki içmekten keyif alırdı. Mavi gözleri o kadar açık renkliydi ki neredeyse şeffaftı. Kenarları duvardaki afrikadomuzununkiler gibi turuncu-beyaz tüylerle çevrili gözleriyle bana bazen şaşkınlık veya hoşnutsuzlukla uzun uzun bakardı.

“Sen neden bu kadar ufak tefeksin?” diye hesap sormuştu bir keresinde.

“Bilmem.”

“Düzgün yemek yemen lazım. Yiyor musun?”

“Evet.”

“Ellen, yiyor mu bu çocuk?”

“Evet Howie, ne diyorsun sen ya? Gördün işte yediğini.”

“Sporlara katılıyor musun Patrick? Okulda?”

“Spor sevmiyor Howie, biliyorsun.”

Kısa ve biraz eğri bacaklarının üstünde aniden dikilerek, “Saçma!” diye bağırmişti. Sonra da beni ensemden tutup, “Gel benimle,” diye emretmişti.

O gün –ve başka günler– beni dışarıdaki geniş çimenliğe götürmüştü. Kokusunu burnumda duyabildiğim bir korkuyla titreyerek çiçek tarhının kenarında durup beklemiştim.

“İzlemen lazım,” demişti bana. “Eline gelene kadar sürekli izlemen lazım. Anladın mı? Gözlerini kırpma.”

Sonra da topu fırlatmıştı: oval, koyu renkli, tehlikeli şekle sokulmuş bir deri parçası. Top akşamüstü havasında bana doğru tüm gücüyle geliyordu, bana korkunç görünen ve asla yapamayacağım tüm şeylerin vücut bulmuş hâliydi.

Topu düşürmüştüm. Ürkerek kafamı çevirmiştim ve top, hissiz ellerimi sıyırıp geçmiş, döne döne çiçeklerin üstüne düşmüştü. “Pardon!” diye bağırmışım. “Pardon, pardon...”

Topu almak için koşmuştum.

“Vazgeç baba. Hiç zahmet etme.”

Bunu söyleyen, verandanın en alt basamağında oturan Malcolm’dı. Bir de gülmüştü.

“Rahat bırak beni!” demiştim ona, bir yandan babama da aynıısını ima etmiştim.

“Yeter bu kadar Malcolm,” demişti babam.

Ve topu ayağıyla bana doğru göndermişti. Bu kez yakalamışım: Şansım yaver gitmiş, top bir şekilde ellerime gelmişti. İlgisizce tekrar geri göndermişim.

Babam, “Aferin,” demişti yüreklendiren bir tavırla.

“Şansı tuttu,” diye fısıldamıştı Malcolm.

“Rahat bırak çocuğu Mal.”

Abimi o gün o basamaktaki hâliyle görebiliyorum hâlâ: bronzlaşmış, somurtkan, saçları fazla uzamış. Atılan her topu yakalayabilirdi. Okulda ragbi takımının kaptanıydı. Kelimeleri düzgün yazmaz, toplama çıkarma yapamazdı ama dizginlenemeyen, isyankâr bir ruhu vardı. Kravatını aşağı çekip okul gömleğinin en üst düğmesini açar, taşları tekmelerdi. İsmi sınıftaki ahşap sıralara kazır, vahşice

küfreder ve yan tarafına doğru ustaca tükürürdü. İşaret ve başparmaklarında sapsarı sigara lekeleri vardı. Babamın oğluydu. Ben annemin koyu gözlerini almış bir düzenbazdım, Malcolm ise babamın buz gibi bakışlarına sahipti.

İkisi dışarıdaki çimenlikte top oynarlardı. Onlar için garip bir egzersiz değildi bu, gerçek bir maçtı. Pasları, fiziksel müdahaleleri çalışırlar, onları görünmez biçimde birbirlerine bağlayan hareket biçimleri oluşturlardı. Malcolm koşarken de topa vurabilir, topu yakalayabilirdi. Sonra da ter içinde, keyiften buruşmuş suratlarla, birbirlerine sarılarak ve –hem gururdan hem de verilen mücadeleden ötürü– parlayan gözlerle içeri dönerlerdi.

Annem elindeki dikişin üstünden, “Kalbin,” diye uyarırdı.

Bir elini göğsüne koyan babam da, “Biliyorum,” derdi nefes nefese. “Haplarım nerede?”

Ben şahsen, gömlekleri göbeğine kadar açık duran, boynunda altın zincirlerini ve bileziklerini sergileyen bu şişkin, acımasız adamın bir kalbi olduğuna bile inanmıyorum. Onunla ilgili her şey, en sıradan ayrıntılar bile hem pahalı hem de nedense ucuzdu. İçindeki hangi küçüklüğü telafi etmeye çalıştığını bilmiyorum ama etrafına sonsuz bir enerji ve genişlik saçardı: Gürültülü bir tavırla cömertlik de yapardı, zorbalık da, taşkınlık da. Sesi, içindeki derin bir oyuktan gelir gibiydi, daima samimiyetsiz bir kahkahanın eşliğinde, Küba purolarınının mavi dumanıyla sarmalanmış hâldeydi. Bir sürü ıvır zıvırı, ufak tefek eşyası, süslü giysisi vardı. Hiç çıplak görmemiştim onu. Elleriyle havada kocaman jestler yapardı. Milyonerlik onun için unvandan çok doğasının gereği idi.

Babamın ne iş yaptığını asla tam olarak anlayamamışımdır. Borsa ve son zamanlarda da ülkenin dört bir yanındaki arsalarla ilgiliydi. Sahil boyunca birçok yerde parsel sahibiydi; Cape Town ile Johannesburg’da kendisine ait apartmanları vardı. Çalışma odasının duvarlarında, canlarını aldığı hayvanların kafalarının arasında altın

çerçevesi, gizemli sertifikalar asılıydı. Bunlardan biri –sıradan görünen büyük bir kâğıt parçası– onun kariyerini başlatan anlaşmaydı. Gülümseyerek, “Farkı yaratan anlaşma,” derdi bize. Etkilenmem gerektiğini bilsem de o şey benim için sadece mesleki yazılarla dolu sıkıcı bir kâğıttı.

O ilk büyük anlaşmadan beri babam çok para kazanmıştı. Açıklamaktan hiç bıkmadığı üzere, “çalışmayı bırakmak için” çalışmıştı. (Bunu derken, emekli olabilecek kadar zengin olduğunu kastedirdi tabii.) Yine de asla tamamen emekli olmayacaktı. Her gün, ya telefonda ya da şehirdeki kimsenin görmediği işyerinde geçireceği birkaç saat haricinde genellikle evin bir yerlerinde olur, silahlarını temizler veya havuzda yüzer, suda oflaya pufloya kulaç atardı ama bu uzun, boş saatlerde içi rahat etmezdi. Hayır... Uzaklara gitmeyi, şehrin dışına çıkmayı, bir yerlerde vahşi doğada vakit geçirmeyi her şeyden çok istiyordu ve ben okuldan döndüğüm birçok seferde evi onun varlığından arınmış, içi ışıkla dolmuş hâlde bulurdum. Böyle zamanlarda annem her zamankinden daha mutlu görünürdü. Ağzının kenarında titreşen isyancı, hafif bir gülüşle, “Baban yine bataklıklara gitti,” derdi.

Veya, “Atıcılık yapmaya, Doğu Transvaal’a gitti.”

Veya, “Transkei’da balığa çıktı.”

Annem bu açık hava gezilerinin kendisine fazla sert geldiğine uzun süre önce karar vermiş, ben ve bir sürü hizmetçiyle birlikte evde kalmayı seçmişti. O yüzden de babam kendisi gibi gürültücü, kıllı, coşkulu adamlarla giderdi. Çoğu birlikte iş yaptığı insanlardı; onlar için doğanın vahşiliği, mecazen para dünyasını temsil ederdi. Bu gezilerden önce veya sonra bazen bizim evde toplanır, özel tasarım vahşi doğa giysileri giyer, bira içer ve bahçede biftek kızartırlardı. Kendilerinden hiç şüphe duymayan insanlardı bunlar, öyle de davranırlardı, çekincesizce kahkaha atar, birbirlerinin sırtlarına sertçe vururlardı. Mizaçlarını vurgulayan isimlere sahiplerdi hatta: Harry,

Bruce, Ivan, Mike... Fanus diye de birisi vardı, onu bir kere güllerin üstüne işerken yakalamıştım. Onlardan korkardım ve uzak durmak için arka kapıdan çıkardım.

Malcolm on beş yaşına geldiğinde babamla birlikte bu gezilerden bazılarına gitmeye başladı. Okuldan döndüğümde bazen ikisi de evde olmazdı. Ve beni de onlara katılmaya davet etmediklerinden ötürü içten içe rahatlasam da, abimi kıskanırdım. Malcolm bu heyecanlı seyahatlerden neşe içinde dönerdi, konuşkan olurdu ve hava atmaya öyle heveslenirdi ki *benimle* konuşacak kadar bile alçaltırdı kendisini. Bazen gecenin geç saatlerinde, ışıklar kapalıyken odama gelir, benim ancak hayal edebileceğim şeyler hakkında hikâyeler anlatırdı. “Kırmızı şarap içtim,” demişti bir defasında, “Land Rover’ın penceresinden dışarı kusana kadar. Babam arabayı durdurmadı, güldü bana sadece.”

Ve içimde, derinlerde bir yerde ben de pencerelerden kusmayı, babama kahkaha attırabilmeyi isterdim.

Veya ilk antilobunu vurduğu zaman: “Ölmemişti, yerde yatıyordu, bacağına savuruyordu. Babam bıçakla öldürdü.”

Ciddi bir tavırla başımı sallamıştım, hem büyülenmiş hem de afallamıştım. Bıçak sanki benim boğazımdaydı.

Sonunda babama, onlarla gidip gidemeyeceğimi sormuştum. Aceleyle, düşünmeden istemiştım bunu ve babam mutlulukla kabul edip keyiften kabardıktan sonra ben büyük bir pişmanlık hissetmiştim. Ama nasıl olduysa bir sonraki gezi geldi geçti ve ben gitmedim, evde kaldım. Rahatlama ile kıskançlık karışımının tadını almıştım. Kül gibi bir tattı. Abim ne zaman ortalıkta olsa dilimde hızla hissettiğim bir tattı.

Malcolm güçlüydü, müthiştı ve adiydi. Ölümsüzmüş gibi davranırdı. O yüzden de ani ölümü sadece acı dolu ve trajik değil, aynı zamanda doğal düzene de biraz aykırı oldu. 1986’da, ben on yedi yaşında lise

sona geçmek üzereyken öldü. Üniversite sınavında başarısız olmuş ve doğrudan askere gitmişti.

Üniforma için yaratılmıştı Malcolm. Yakışıklıydı ama kasıntı değildi, kahramanlık da yapabiliirdi, gaddarlık da. Ve hakiki bir asker gibi kurşun yağmuruyla veya arındırıcı bir çatışmada ölseydi bu kadar berbat, bu kadar uç bir ölüm olmayabilirdi. Ama Malcolm sıradan bir trafik kazasında öldü; bir yerlerde, isimsiz ve uzun bir yoldaki bir askerî cipte. Lastik patlamış, araç savrulmuş, asfaltın kenarında hendek varmış.

Askerî bir cenaze yaptılar. Üzerinde tertemiz ütülü bir Güney Afrika bayrağı örtülü tabut çukura indirilirken ben annemle babamın arasında durmuştum; babam üzüntüden kaskatı, annem yatıştırıcı etkisi altındaydı. Tüfekler ateşlendiğinde havaya sıçramıştım. Sonra, ertesi hafta okulda abimin şerefine özel bir toplantı yapıldı, bitiminde öteki çocuklar asık yüzlerle acımı paylaşarak elimi sıktı.

O sırada bizzat benim ne hissettiğim hakkında hiçbir fikrim yok. Ben olayları da, içindeki kendimi de uzaktan görürüm. Yani bu hikâye oyuncak bebekler veya kuklalar tarafından, garip ve gerçekdışı bir sette anlatılan bir hikâyedir. Babamın ağladığını hayatımda ilk kez gördüğümü hatırlıyorum mesela: Masasında oturup viski içerken, ellerinin arasına doğru sessizce, hıçkıra hıçkıra ağlamıştı. Bir de, belki başka bir anda hissetmiş olsam da, abimin yerine ben ölseydim daha iyi olacağını hissettiğimi hatırlıyorum. Ayrıca artık daha ağır bir yüküm olduğunun da bilincindeydim: suçluluğun veya bana aktarılan umutların yükü. Başarısızlık korkusunun yükü.

Bu bunalımın yalnızca bana ait olduğunu zannetmiştim ama aslında hepimiz değişmiştik. Malcolm'ın yokluğu, ardında daha büyük bir boşluk bırakmıştı ve bu boşluk bizi karanlığına öyle bir çekmişti ki kaçamamıştık. İnsan hayatları birbirlerine hangi gizli yerde bağlanıyorsa artık, söz konusu eklem ve dikişler yerlerinden sökülmüştü.

Daha önceleri halı altına süpürülmüş tüm mutsuzluklar aniden dışarı taşıp gözle görülür hâle gelmişti.

Annemle babam dört ay içinde boşanmıştı. Babam evinde kalmış, bense annemle birlikte taşınmıştım. Bazı hafta sonları babamı ziyarete gidiyordum. Neredeyse hemen, bir dizi kız arkadaşla yaşamaya başladı, bunların birincisi de sekreteriydi. Babamın sevgilileri olabileceği daha önce hiç aklıma gelmemişti, şehir dışına çıktığı uzun gezilerinde bile. Bu yüzden şoka uğramıştım. Ama bu kız arkadaşların hiçbiri evde uzun süre kalmazdı; bazıları benim iki ziyaretimin arasında yenisiyle değiştirilirdi. Babamın bu kadınlardan herhangi biriyle özel bir bağ kurduğunu sanmıyorum. Zaten, ben bu kız arkadaşların babam için annemin yasını tutmanın bir yolu olduğunu anlayabilene kadar da bir müddet geçmesi gerekmişti. Bu kadınların hepsi ikameydi, her biri annemin yerini geçici ve gösterişli biçimde işgal etmekteydi. Babam ayrıca bana karşı aşırı meraklı ve ilgili hâle gelmişti ve bu da bir başka ikame çeşidiydi.

Annem de radikal ve ani biçimde değişmişti ama babamın tam tersi yönünde. Eskiden fazlasıyla adanmış ve uysal biri olan annem, evli kadın rolünü üstüne ağırlık yapan bir şeymiş gibi fırlatıp atmıştı. Babamın yanından taşınmamızdan birkaç gün sonra, “Kendimi ilk kez kendim gibi hissediyorum Patrick,” diye itiraf etmişti bana. “Şimdiye kadar yaptığım her şey roldü.” Ve onun, hayatında üç kez, birbirinden çok farklı suretlere büründüğünü anlamıştım. Birincisi, *oumanın* duvarındaki fotoğraftaydı: çiftlikte yaşayan, atkuyruklu, bir dişi eksik Afrikaner kızı. Sonra geçmişinden sıyrılmış, çok güzel görünümlü bir anafora kapılmış, genç ama solgun, evli kadın rolü geliyordu. Abim öldüğünde başlayan üçüncü rol ise şu anda da ona hükmeden hâliydi.

“Sonunda gerçek bir kişi olduğunu” söylemişti ama gerçekte olduğu kişi, kendisinin bile ulaşamayacağı yerde saklı bir gizem olarak kaldı. Kendisini yıllar boyu son derece sabit tuttuğu evliliğin ardından

artık sanki *harekete* teslim olmuş gibiydi. Bu, fiziksel açıdan da besbel-
liydi: Annem sürekli huzursuzdu, etrafına bakınıyordu, kıpır kıpırdı.
Ama bundan daha derin bir sorunu vardı. Kendisini pervasızca türlü
türlü heveslere, işlere veriyor, sonra yenilerine girişiyordu. Diyetler
yapıyor, farklı giyim tarzları benimsiyor, iki haftalığına kulüplere,
cemiyetlere üye oluyordu. Bir süre yalnızca kırmızı et yiyor, sonra
vejetaryen oluyordu. Greenpeace'e katılmıştı; yağmur altında sokak
köşelerinde elinde dövizlerle, tüyler ürpertici fotoğraflarla dikilip
hayvan hakları için mücadele vermişti. Sonra hayvanlardan insanlara
geçmişti: Hayatında ilk kez, siyasete karşı büyük heves duymuştu.
Babamı suçladığı konulardan biri babamın ataerkil kapitalizm tarzı-
ydı ve sonrasında annem Black Sash'e, End Conscription Campaign'e,
Detainees' Parents' Support Committee'ye⁶ üye olmuştu. Crossroads
kentindeki kıyım hakkında çok öfkeli ve anlaşılmaz bir tutum sergi-
lemiş; ben de özgürleşme söylemini –başta hayretle, sonra istemeye
istemeye– dinlemiş durmuştum.

Asıl kurbanın kim olduğunu da böylece kısa sürede anlamıştım:
Bir o grubun bir ötekinin davasını sahiplenen, mitinglerde yüksek
sesle konuşan annem, aslında kendi derdini anlatıyordu. *Bana bakın*,
diyordu, *buradayım, beni fark edin*. Ve zaman akıp giderken, güya
adına savaştığı o yoksul, yenik insanlara benzemeye başlamıştı. Evli-
lik yıllarının elbiseleri, makyajları yok oldu gitti; yerlerini üstlerinde
sloganlarla, yamalarla süslü ama bir o kadar da kirli kot pantolonlar,
*takkiler*⁷ ve tişörtler aldı. Annemin yüz derisini, oradaki küçük leke
ve benekleri daha önce hiç görmemişim. Bacaklarını, koltukaltlarını
tırış etmeyi bırakmıştı. Kilo almış, sonra tekrar vermişti. Sonunda

6 Sırasıyla: *Kara Kuşak*: 1955'te kurulan, insan haklarını savunan barışçıl bir direniş ör-
gütü. *Zorunlu Askerlik Bitsin Girişimi*: 1983'te vicdani retçilerin kurduğu, Apartheid'a
da karşı örgüt. *Tutuklu Aileleri Destek Komitesi*: 1981'de kurulan, duruşmaya çıkarıl-
maksızın gözaltında tutulan kişilerin serbest bırakılmalarını savunan örgüt. [Ç.N.]

7 *Afr*: "spor ayakkabı." [Ç.N.]

bana, her nasılsa, yatağının üstündeki hayvan deneyleri karşıtı posterde gözlerini tam karşıya dikmiş bakan yaralı köpeği andırmaya başlamıştı.

Bu değişimlerle birlikte elbette sevgililer de olmuştu. Bir sürü sevgili. Hepsi erkek de değildi. Annem de partnerlerini neredeyse babam kadar sık değiştiriyordu ama onun amacı tamamen farklıydı: Babam içtenlikle onun yasını tutarken annem hiç arkasına bakmamıştı. Hippiler, ciddi muhasebeciler, radikaller, öğrenciler... Yatağından bir daha hiç geçmeyen tek tip, ona eski kocasını hatırlatabilecek “şık işadami” tipi idi. Hayır, o artık geçmişte kalmıştı ve gelecek sadece, annemin kendisini daha önce hiç yapmadığı her şeye nasıl bir hevesle verebileceğiyle belirleniyordu.

Resme uyuşturucuların da girmesi uzun sürmedi. Ben bu senaryonun gelişimini takip edemeyecek kadar paniklemiştim artık. Mevzu, kokusu annemin odasından sabahın ilk saatleriyle çıkan –ve yerini hızla daha tehlikeli, çeşit çeşit kimyasala bırakan– marihuanayla başlamıştı. Bunları genellikle arkadaşlarının eşliğinde kullanırdı; o günlerde bir çeşit buhar gibi, eve sürekli girip çıkan, garip, geçici karakterler. Ama bir defasında eve geldiğimde onu yerde yalnız başına, çıplak, komaya girmiş gibi trans hâlinde bulmuştum. Onu sarııp durmuştum ama kemikli yüzünün titreşip canlanması çok uzun sürmüştü, gözlerinin etrafında gölge gibi halkalar belirmişti. O anda rollerimiz değişmişti: Annem teselli ve anlam bulabilmek için yanıp tutuşan kayıp bir çocuk olup bana tutundu ve ben onu ancak tiksinti duyarak, acıyarak kucaklayabildim.

Sabahleyin daha iyiydi. Masada bileğimi sıkmış, “Merhaba,” demişti.

“Merhaba.”

“Dün gece ikimizin de yaşadığı şey var ya... Teşekkür ederim Patrick.”

“Sorun değil,” demiştim, hâlbuki sorundu.

“Sevindim aslında. Bizi yakınlaştırdı. Aramızdaki duvarları indirdi biraz. Bütün engelleri, saçmalıkları aradan çıkarmamız lazım. Birbirimizden sır saklamaya ihtiyacımız yok.”

“Evet,” demiştim ama sonra, insanların sırlara ihtiyaç duyup duymadıklarını merak etmiştim. Hayatlar başkalarından ayırık, bağımsız biçimde var olur; sınırlar yıkılıp birbirimizin bölgelerine taşıtığımızda ise sadece dert sahibi olur, üzülürüz.

Annemden daha önce hiç bu kadar ayrı kalmamış babam tüm bunları uzaklardan seyretmekteydi. Onu ne zaman görsem beni annem hakkında sorguya çekerdi. Bunu tuhaf ve dolambaçlı bir yolla yapardı, duruma çok ilgi duyuyormuş gibi görünmek istemezdi. Benim hakkımdaki soruları uzun uzadıya sıraladıktan sonra, “Ya annen,” derdi, “o nasıl?”

“Fena değil galiba.”

“Bana biraz fena görünüyor,” demişti bir defa. “Sağlıksız gibi.”

“Gerçekten mi?” demiştim. “Fark etmemişim.”

Bana uzun uzun bakmış, sonra viskisine dönmüştü. Buzunu parmağıyla dalgın dalgın dürtmüştü. “Seni bıraktığımda annenin yanında gördüğüm adam var ya,” demişti. “Görüşüyor mu onunla?”

“Sanmıyorum,” demiştim, ki muhtemelen doğruydu da: Annem o sırada o adamı başından savıp başkasına geçmiş olmalıydı.

Bir defasında babamın aklına bir fikir gelmişti. Elini dostça omzuma koymuş ve “Haftaya Zambiya’da avlanmaya gideceğim,” demişti. “Sen de gelmek ister misin?”

Üzerine bir süre düşünmüş, sonra, “Yok,” demiştim. “Sanmıyorum, sağ ol.”

“Nasıl yani? Hoşuna gider be Patrick. Bir denemen lazım.”

Acımasızlığımın tadını çıkarmak için duraksamışım. “Bir şeyler öldürmek benim eğlence anlayışında yok.”

Öfkesini bastırırken beti benzi atmıştı. “Ama mesele o değil ve sen de farkındasın. Mesele açık havada, göğün altında olmak...” Omuz

silkmişti. “Neyse, neden açıklıyorum ki. Malcolm’ın açıklamaya ihtiyacı olmazdı.”

“Ben Malcolm değilim,” demiştim.

Sonra konuyu değiştirip önemsiz şeylerden konuşmuştuk. Ama ikimiz de çok derin bir uçurumun kıyısından döndüğümüzün farkındaydık. Bu konuşmadan sonra babamı eskisi kadar sık ziyaret etmedim, o da annemi sormayı bir süre bıraktı.

Malcolm’ın odasını neredeyse öldüğü zamanki hâlinde tutmuştu. Yatak hep topluydu, perdeler sabahları açılıp geceleri kapatılırdı, sanki abim kısa bir geziye çıkmış da her an dönebilirmiş gibi. Duvarlarda ve masanın üstünde Malcolm’ın belki yirmi, belki otuz fotoğrafı vardı, hayatının kronolojik bir özeti; çatık kaşlı şişko bebekten üniformalı, asık suratlı genç adama kadar.

Sonra ben de askere gittim. İstemeye istemeye gittim, diğer seçeneklerle yüzleşemeyecek kadar genç ve özgüvensizdim. Önümde neler olduğuna dair somut hiçbir fikrim yoktu; yalnızca, doğama tamamen ters bir şey olduğunu seziyordum. Ama askere ne kadar erken gidersem bu derdi o kadar erken geride bırakacağımı düşünüyordum.

O zamanlar, bazı tecrübelerin geçmişte kalsalar bile geride bırakılmadıklarını biliyordum.

Askerliğim boyunca annem, beni sormayı ancak ara sıra hatırladığı, kendisine odaklanan mektuplar yazmıştı bana. Çıktığı yolculuktan, yani kendisini keşif yolculuğundan bahsetmişti. Ben o sıralar kim olduğuma dair bütün fikirlerimi yitirmekteydim ama giderek büyüyen bu yetersizliği nasıl dillendirebileceğimi de bilmiyordum; o yüzden anneme sadece kısa notlar yazmış, askerî hayatı kısa ve öz biçimde anlatmış, sonra da yazmayı tamamen bırakmıştım. Ama annem bunu fark etmemiş gibiydi. Monoloğunu sürdürmüştü. Oyunculukta –“evlilik yüzünden içimde patlayan yaratıcı tarafım”– şansını tekrar denemekteydi. Tabii yeterince özgüvenli değildi veya yeterince

iş yoktu, tek tük birkaç rol dışında bir şey yapamamıştı. Para bulabilmek için çırpınıyordu. O yüzden, öğretmenlik görevini kuzeyde, Namibya'da sürdüren eski bir arkadaşı onu bir sömestr boyunca başka birinin yerini doldurması için akademiye davet edince hemen kabul etmişti. Alışılmış şeylerin dışında olduğunu söylemişti, ki kendisi tam bir değişim müptelasıydı. Oyunculuk dersi vermek üzere Windhoek'a gitmiş, böylece Godfrey'yle tanışmıştı. Ve işte şimdi, geçmişe uzanan bu geziyi yapmamızın sebebi tam olarak buydu.

Hem onun hem de benim geçmişime.

DAMON GALGUT

DOMUZLARIN GÜZEL ÇIĞLIKLARI

“Bir domuzun ölürlen çıkardığına benzer ses yoktur dünyada. İlkel, bilinçdışı zihinde yaralar açan bir feryattır. Terk edilen bebeklerin, zorla alıkoyulan kadınların, dünyanın sökülün menteşelerinin sesidir...”

Patrick, daha bir yıl önce, vatani beyaz Güney Afrika'yı düşman Namibya'ya karşı savunmak üzere cepheye gönderilmişken, bugün annesinin özgür Namibyalı siyah erkek arkadaşıyla tanışmak ve ilk serbest seçimlere tanıklık etmek için oraya geri dönüyor. Üstelik aştığı şey yalnızca “sınırlar” değil; hatıralarında ve benliğinde kök salmış onca önyargı, onca travma ve acı... Geleceğinde ise özgürlük ve huzur var.

Booker Ödüllü yazar Damon Galgut, hakikatlere ışık tuttuğu psikolojik romanı *Domuzların Güzel Çığlıkları*'yla Afrika'nın karanlık tarihine yüreklendirici bir bakış atıyor.

“Psikolojik gözlemleri de en az politik analizleri kadar güçlü bir kitap...”

The Times

delidolu.com.tr

[f](#) [t](#) [@](#) delidolukitap

[Delidolu Yayınları](#)

ISBN: 978-605-5060-25-1

9 786055 060251